

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 169/2025-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 58Nt/21/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 58Nt/21/2023. Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie obhajcu ústavným súdom v prípade, ak by ústavný súd uznal, že v danom prípade nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ mal v roku 2023 podať na mestskom súde návrh na obnovu trestného konania vedeného pôvodne pod sp. zn. BA3-46T/8/2016. Vo veci sa dlhodobo nekonalo, preto 2. decembra 2024 podal aj sťažnosť predsedovi mestského súdu na nečinnosť súdu v napadnutom konaní, ktorý mu v podaní z 18. decembra 2024 uviedol, že súd musí najprv pripojiť spis pôvodného konania a až potom môže nariadiť verejné zasadnutie a o jeho návrhu na obnovu konania rozhodnúť.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal na okolnosť, že v odpovedi na jeho sťažnosť na prietahy adresovanú predsedovi mestskému súdu tento okrem iného odkázal na potrebu pripojiť spis z pôvodného konania. Sťažovateľ pritom odkázal na odpoveď Okresného súdu Senica na jeho žiadosť o informáciu, v ktorej uviedol, že mestský súd nežiadal o zapožičanie spisu tohto súdu sp. zn. 2T/66/2021, pričom pripojené spisy v tomto konaní vrátane spisu sp. zn. BA3-46T/8/2016 boli mestskému súdu vrátené už 15. apríla 2024. Z týchto informácií sťažovateľ vyvodil, že predseda mestského súdu vo svojom liste z 18. decembra 2024 klamal, keď poukázal na potrebu pripojiť spis z pôvodného konania.

4. Sťažovateľ teda tvrdil, že mestský súd úmyselne nekonal, hoci mal spis z pôvodného konania k dispozícii. Uvedené predstavuje podľa sťažovateľa porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým postupom mestského súdu.

6. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Z ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že jej podstatou je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či je potrebné sťažovateľa vyzvať na dokladovanie jeho majetkových pomerov na účely potenciálneho ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

III.1. K napadnutému postupu mestského súdu:

8. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti neuviedol presný dátum podania svojho návrhu na povolenie obnovy konania na mestskom súde. Ústavný súd preto na účely ustálenia časového rámca napadnutého postupu mestského súdu zisťoval na mestskom súde, kedy sa začalo napadnuté konanie. V informačnom centre mestského súdu ústavný súd zistil, že tento neexistuje žiadne konanie pod sp. zn. 58Nt/21/2023. Podľa mena sťažovateľa sa ale podarilo stotožniť napadnuté konanie o povolení obnovy konania pôvodne vedeného pod sp. zn. BA3-46T/8/2016, ktorého správna spisová značka je ale 58Nt/21/2024, pričom sťažovateľ svoj návrh na povolenie obnovy konania podal 27. augusta 2024.

11. Vzhľadom na takto stanovený časový rámec nemožno celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého súdneho konania považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Ústavný súd uznáva, že mestský súd mohol pri pripájaní spisu pôvodného konania postupovať svižnejšie, ale vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania (6 mesiacov, pozn.) musel ústavný súd konštatovať, že prípadnú nečinnosť súdu v tomto prípade nemožno považovať za takú významnú, aby jej bolo možné pripísať ústavnoprávnu relevanciu. Zároveň ústavný súd podotýka, že list z Okresného súdu Senica nepreukazuje, že by sťažovateľovi predseda mestského súdu vo svojom liste poskytol nepravdivé informácie – to, že tento okresný súd vrátil spis sp. zn. BA3-46T/8/2016 mestskému súdu, neznamená, že by bol tento spis automaticky pripojený k spisu v napadnutom konaní – tento si ho totiž musel znova osobitne vyžiadať (či už z archívu, alebo ak sa nachádzal niekde inde, musel identifikovať jeho polohu a požiadať o jeho zaslanie, pozn.).

12. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa týkajúcu sa porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov napadnutým postupom mestského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

13. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by mestský súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nepostupoval urýchlene a efektívne, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej

podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok v prípade nečinnosti mestského súdu adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

14. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

15. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

16. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

17. Pretože v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľa išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu